

SABIEDRISKO PAKALPOJUMU REGULĒŠANAS KOMISIJA

Ūnijas ielā 45, Rīgā, LV-1039 | Tālrunis 67097200 | Fakss 67097277 | E-pasts sprk@sprk.gov.lv

PADOMES LĒMUMS

Rīgā

02.11.2017.

Nr.126
(prot. Nr.39, 4.p.)

Par administratīvās lietas ierosināšanu saistībā ar akciju sabiedrību „Sadales tīkls”

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija (turpmāk – Regulators), pamatojoties uz likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” (turpmāk – Likums) 9.panta otro daļu, savas kompetences ietvaros pastāvīgi pieņem lēmumus un izdod administratīvos aktus, kas ir saistoši konkrētiem sabiedrisko pakalpojumu sniedzējiem un lietotājiem.

Regulators konstatē

1. Saskaņā ar Elektroenerģijas tirgus likuma 9.panta pirmo daļu sistēmas operators tā licences darbības zonā un termiņā ir atbildīgs par sistēmas darbību, apkalpošanu un drošumu, sistēmas vadību un attīstību, savienojumu ar citām sistēmām, kā arī par sistēmas ilglaicīgu spēju nodrošināt elektroenerģijas transportēšanu atbilstoši prognozētajam pieprasījumam.
2. Atbilstoši Elektroenerģijas tirgus likuma 8.panta otrajai daļai Regulators nosaka vienotus sistēmas pieslēguma noteikumus elektroenerģijas ražotājiem un lietotājiem. Saskaņā ar Elektroenerģijas tirgus likuma 9.panta otro daļu sistēmas operatoram tā licences darbības zonā un termiņā ir pastāvīgas saistības nodrošināt sistēmas dalībniekiem nepieciešamo pieslēgumu attiecīgai sistēmai saskaņā ar Regulatora noteiktajiem vienotiem sistēmas pieslēguma noteikumiem, ja sistēmas dalībnieks izpilda sistēmas operatora noteiktās tehniskās prasības pieslēguma ierīkošanai.
3. Saskaņā ar Regulatora 2012.gada 22.februāra lēmuma Nr.1/6 „Sistēmas pieslēguma noteikumi elektroenerģijas ražotājiem” (turpmāk – Noteikumi) 3.punktu sistēmas pieslēgumu veido elektrotīkla daļa, kuru ierīko elektroenerģijas pievadīšanai no elektroietaišu piederības robežas līdz pieslēguma vietai sistēmā. Atbilstoši Noteikumu 16.punktam savstarpēji pieņemamā laikā, bet ne vēlāk kā desmit darba dienas no rakstiskas informācijas par elektrostacijas un tās sistēmas pieslēguma būvniecības pabeigšanu saņemšanas, sistēmas operators pārbauda elektroenerģijas ražotāja (turpmāk – ražotājs) uzstādīto elektrostaciju un izbūvētā sistēmas pieslēguma atbilstību sistēmas operatora izsniegtajiem tehniskajiem noteikumiem. Atbilstoši Noteikumu 18.punktam pēc

sistēmas pakalpojumu līguma noslēgšanas sistēmas operators izsniedz ražotājam Noteikumu 3.pielikumā noteiktā parauga atļauju pieslēgt elektrostaciju sistēmai uz pārbaudes laiku ne mazāku kā septiņdesmit divas stundas. Noteikumu 19.punkts paredz, ka elektrostacijas un sistēmas paralēlās darbības pārbaudes laikā ražotājs, saskaņojot ar sistēmas operatoru, organizē uzstādītās ģenerējošās iekārtas (ģeneratora) pārbaudes un saražotās elektroenerģijas parametru mērījumus uz elektroietaišu piederības robežas dažādos elektrostacijas darba režīmos. Mērījumus veic laboratorija, kas akreditēta normatīvajos aktos atbilstības novērtēšanas jomā paredzētajā kārtībā. Atbilstoši Noteikumu 20.punktam, ja pārbaudē veikto mērījumu rezultāti atbilst standartā LVS EN 50160 "Publisko elektroapgādes tīklu sprieguma raksturlielumi" noteiktajām prasībām, sistēmas operators paraksta šo noteikumu 4.pielikumā noteiktā parauga aktu par elektrostacijas atzīšanu kā derīgu paralēlam darbam ar sistēmu un ne vēlāk kā nākošajā darba dienā izsniedz ražotājam šo noteikumu 5.pielikumā noteiktā parauga atļauju elektrostacijas pieslēgšanai sistēmai un pieslēdz elektrostaciju sistēmai.

4. Saskaņā ar 2009.gada 25.novembra licences elektroenerģijas sadalei Nr.E13017/3 nosacījumiem akciju sabiedrība „Sadales tīkls”, vienotais reģistrācijas numurs – 40003857687, juridiskā adrese – Šmerļa iela 1, Rīga, LV-1160 (turpmāk – AS „Sadales tīkls”), kā sadales sistēmas operators veic elektroenerģijas sadali licences darbības zonā, kas aptver Latvijas Republikas teritoriju, izņemot licences pielikumā norādītās ģeogrāfiskās teritorijas, saskaņā ar pievienoto plānu.
5. Regulatora rīcībā ir nonākusi informācija par iespējamām AS „Sadales tīkls” pārkāpumiem saistībā ar vairāku elektrostaciju, attiecībā uz kurām Ekonomikas ministrija pieņēmusi lēmumu piešķirt elektroenerģijas ražotājam tiesības pārdot koģenerācijā saražoto elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros vai tiesības saņemt garantētu maksu par elektrostacijā uzstādīto jaudu, pieslēgšanu elektroenerģijas sadales sistēmai, neievērojot Noteikumos noteikto sistēmas pieslēguma ierīkošanas kārtību. Informācija par iespējamām AS „Sadales tīkls” pārkāpumiem ir pieejama gan elektroniskajos plašsaziņas līdzekļos un citos masu informācijas līdzekļos, gan arī norādīta Ekonomikas ministrijas 2017.gada 30.oktobra ziņojumā „Par izvērtējuma rezultātiem, plānoto rīcību un nepieciešamajām izmaiņām normatīvajos aktos, saistībā ar masu medijos izskanējušajām bažām, ka vairāki uzņēmumi varētu būt krāpušies ar atļaujām elektroenerģijas ražošanai obligātajā iepirkumā.”¹
6. Ņemot vērā vispārpieejamās ziņas par AS „Sadales tīkls” iespējamām pārkāpumiem sistēmas pieslēguma ierīkošanas procesā, Regulators ar 2017.gada 24.oktobra vēstuli Nr.1-2.85/3410 pieprasīja AS „Sadales tīkls” sniegt informāciju par visiem komersantiem, kas, pamatojoties uz Noteikumos ietvertu kārtību, izbūvējuši sistēmas pieslēgumus laika periodā no 2012.gada 1.marta, kā arī iesniegt uz Noteikumu pamata sastādītos dokumentus. AS „Sadales tīkls” 2017.gada 31.oktobrī ir iesniegusi Regulatorā informāciju par 15 elektrostacijām. Pārējā Regulatora pieprasītā informācija uz šā lēmuma pieņemšanas brīdi nav saņemta.
7. Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 55.panta 2.punktu administratīvo lietu iestādē ierosina uz iestādes iniciatīvas pamata.

¹ https://www.em.gov.lv/files/attachments/OIK_Zinojums_31.10.pdf

8. Administratīvā procesa likuma 57.pants noteic, ka iestāde, kurai lieta ir piekritīga, ierosina administratīvo lietu, ja tai kļūst zināmi fakti, uz kuriem pamatojoties saskaņā ar tiesību normām ir jāizdod vai var tikt izdots attiecīgs administratīvais akts, kā arī tad, ja iestādei ir pamats uzskatīt, ka šādi fakti varētu būt.
9. Saskaņā ar Elektroenerģijas tirgus likuma 47.panta pirmo daļu, ja Regulators konstatē, ka sistēmas operators neievēro šā likuma prasības, Regulators var pieņemt vienu vai vairākus no šādiem lēmumiem:
 - 1) uzlikt pienākumu noteiktā termiņā nodrošināt attiecīgo šā likuma prasību ievērošanu;
 - 2) izteikt brīdinājumu;
 - 3) uzlikt šā likuma 42.pantā minēto soda naudu.
10. Atbilstoši Elektroenerģijas tirgus likuma 42.panta 3.punktam Regulators ir tiesīgs sadales sistēmas operatoram uzlikt soda naudu līdz 10 procentiem no sadales sistēmas operatora iepriekšējā finanšu gada neto apgrozījuma, bet ne mazāk kā 300 *euro*, ja sadales sistēmas operators neievēro Regulatora noteiktos sistēmas pieslēguma noteikumus, nenodrošina pieslēgumu sadales sistēmai vai neinformē Regulatoru par gadījumiem, kad sadales sistēmas operators ir atteicis tirgus dalībniekam pieeju sistēmai.
11. AS „Sadales tīkls” pilnvarotais pārstāvis Regulatora padomes sēdē lūdza izskatīt jautājumu par lēmuma „Par administratīvās lietas ierosināšanu saistībā ar akciju sabiedrību „Sadales tīkls”” pieņemšanu pēc tam, kad Regulators no AS „Sadales tīkls” saņēms pieprasīto informāciju, kā arī izteica apņēmību sadarboties ar Regulatoru, lai veicinātu administratīvās lietas apstākļu objektīvu noskaidrošanu.

Regulators secina

1. Licences Nr.E13017/3 nosacījumi paredz AS „Sadales tīkls” tiesības un pienākumus veikt elektroenerģijas sadali, pildot sadales sistēmas operatora funkcijas licencē noteiktajā darbības zonā saskaņā ar Elektroenerģijas tirgus likumu, Enerģētikas likumu, likumu „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem”, Tīkla kodeksu, citiem tiesību aktiem un Regulatora lēmumiem.
2. Saskaņā ar Noteikumu 9. un 11.punktu par sistēmas pieslēguma būvdarbu nosacījumiem, pieslēguma ierīkošanas termiņiem, kā arī nosacījumiem ražotāja elektrostacijas pieslēgšanai sistēmai ražotājs un sistēmas operators vienojas, noslēdzot pieslēguma līgumu. Neatkarīgi no tā, vai pieslēguma būvdarbus saskaņā ar pieslēguma līguma nosacījumiem organizē ražotājs vai sistēmas operators, pēc sistēmas pieslēguma būvniecības pabeigšanas sistēmas operators pārbauda ražotāja uzstādīto elektrostaciju un izbūvētā sistēmas pieslēguma atbilstību sistēmas operatora izsniegtajiem tehniskajiem noteikumiem (Noteikumu 16.punkts).
3. Lai pārbaudītu ražotāja elektroietaišu darbību, sistēmas operators izsniedz ražotājam atļauju pieslēgt elektrostaciju sistēmai uz pārbaudes laiku ne mazāku kā septiņdesmit divas stundas (Noteikumu 18.punkts). Pārbaudes laikā ražotājam jānodrošina uzstādītās ģenerējošās iekārtas (ģeneratora) pārbaudes un saražotās elektroenerģijas parametru mērījumus uz elektroietaišu piederības robežas dažādos elektrostacijas darba režīmos (Noteikumu 19.punkts).

4. Izvērtējot pārbaudē veikto mērījumu rezultātus, aktu par elektrostacijas nodošanu ekspluatācijā, ģenerējošo iekārtu pārbaudes aktu, kā arī dokumentus saistībā ar enerģijas uzskaites ierīcēm, sistēmas operators paraksta noteiktā parauga aktu par elektrostacijas atzīšanu kā derīgu paralēlam darbam ar sistēmu, kā arī izsniedz ražotājam noteikta parauga atļauju elektrostacijas pieslēgšanai sistēmai un pieslēdz elektrostaciju sistēmai (Noteikumu 20.punkts).
5. Līdz ar to pirms ražotāja elektrostacijas pieslēgšanas sistēmai AS „Sadales tīkls” jāveic virkne pārbaužu, lai pārliecinātos, vai elektrostacijas pieslēgšana elektroenerģijas sadales sistēmai neietekmēs elektroenerģijas sadales sistēmas drošumu.
6. Ievērojot Regulatora rīcībā nonākušās ziņas par iespējamiem pārkāpumiem sistēmas pieslēguma ierīkošanas procesā, tostarp ziņas par sistēmas pieslēguma ierīkošanas procesa uzraudzības trūkumiem AS „Sadales tīkls”, Regulatoram ir pamats izvērtēt AS „Sadales tīkls” rīcības atbilstību Noteikumu normu prasībām un līdz ar to arī AS „Sadales tīkls” izsniegtās licences nosacījumiem. Regulatora ieskatā, lai pieņemtu lēmumu par administratīvās lietas ierosināšanu, Regulatoram nav nepieciešams no AS „Sadales tīkls” saņemt un izvērtēt visu pieprasīto informāciju, ņemot vērā Administratīvā procesa likuma 57.pantā noteikto.

Pamatojoties uz likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 7.panta pirmo daļu, 9.panta pirmās daļas 1.punktu un 9.punktu un otro daļu, Administratīvā procesa likuma 55.panta 2.punktu un 57.pantu,

padome nolemj:

ierosināt administratīvo lietu.

Lēmums stājas spēkā tā pieņemšanas dienā un nav pārsūdzams.

Priekšsēdētājs

R.Irklis